

Caabuqa Korona- maclumaad ku socota waalidinta

Sidee baa loo qaadaa fayraska korona?

Caabuqa korona waa cudur ku gudba dhibicda. Dadka qaba fayriska waxay ku gudbin karaan hadii ay ku hindhisaaan ama ku qufacaan dadka kale. Fayriska waxa kale oo laga qaadi karaa melaha la taabto, sida gacanta albabka laga furu, badhanka wiishka, baraha la qabsado basaska, tareemada, t-bane iyo wixi lamid ah.

Maxaa muhiim ka dhigay in la joojiyo faafida cudurka?

Tan ugu muhiimsan aan sameyn karno waa in aan joojino/ ka hor tagno in dad badan ay hal mar wada xanuunsadaan. Haddii ay dad badan isku mar wada xanuunsadaan, xarumaha caafimaadka ma awood karaan in ay caawiyaan dhamaan dadka u baahan caawimaada.

Sidee baad uga hortegi kartaa cudurkan?

- Iska ilaali inaad ku hindhisto ama ku qufacdo qof kale.
- Ka fogow/ ka dheeraw dadka kale.
- Adeegso afxir/maaskaro. Raac talooyinka iyo sharciyada hay'adaha.
- Ku qufac ama hindhis maro/warqad aad hadhow iska tuurto. Kadib ka gacmo /faro dhaqo.
- Haddii aanay warqadaasi helli karin, ku qufac laabka suxulka.
- Gacmo dhaq badan sameey, adiga oo isticmaalaya saabuun iyo biyo diiran. Gaar ahaan markii aad dibada jirtey oo aad la kulantey dad kale.
- Haddii ay gacmo dhaq suurtogal kuu aheyn, isticmaal antibac/saabuunta alkohoolka ku jirto.
- Haddii gacmahaaga ay leeyihiin wasaq muuqata ama ay qoyan yihiin, waa in aad saabuun ku dhaqdaa gacmahaaga.

Sidee baad ugala hadli kartaa caruurta cudurkan Korona?

Caruur badan ayaa ka cabsan karta ama ka welweli karta cudurkan korona. Markaa waa muhiim in caruurta loo sharxo waxa uu yahay cudurkani si ay degenaasho u daremaan. Hay`ada Redd Barna waxay qoraal ahaan u soo saartay 6 fikradood/talo oo ku tusaya sidda caruurta loogala hadlo cudurka korona. Talooyinkaan oo hoos lagu soo koobay:

1.Isticmaal luqad uu ilmuuhu fahmayo markii aad kala hadleysid cuduka korona.

Ugu sheeg caruurta xaqiiqada jirta iyo warbixinta hab ay caruurta wax ku fahmi karaan. Ha siin warbixin faro badan. Ka jaan/raad qaado waxa uu ubadkaas hore u ogaa, aaminsanaa ama uu rabo in ogaado.

2.La joog ilamaha, dareensiina degenaasho iyo amni.

Warbixin sii caruurta adiga oo xooga saaraya in caruurta ey dareemaan xasilooni. Iaakiin runta u sheeg. Sidda haddi xitaa gacmaha si fiican la iska dhaqo, waad qaadi kartaa cudurka. Caruurto marnaba waa in ay u dareemin xumaan in ay cudurka qaadeen. Iyagana waa in marnaba ay ku dhabin kuwa cudurka qaadey.

3.Runta u sheeg oo si daacad ah uga waran waxa jira.

Waxaa jira waxyaabo badan oo aan la hubin, warbixin/maclumaad iyo warbixin qalad ah oo ku saabsan cudurka koronaha. Markaa caruurta waxay u baahan yihiin qof u sheega warbixin la hubo oo sax ah.

4.Ka fikir ereyada aad isticmaalaysid marka aad caruurta wax u bandhigaysid.

Dadka waaweyn oo dhan in ay ilaaliyaan erayada ay ku hadlayan marka ay caruurtu ka ag dhow yihiin. Aad ayey u sahlan tahay in caruurtu wax aan jirin ku darsadaan markii ay la kulmaan/maqlaan wax aysan fahmin. Taas oo ku abuuri karta cabsi.

5.Rajo ku abuur caruurta.

Caruurtu waxa ay baahan yihiin in ay maqlaan waxyaabaha la fulinayo si caawimaad ahaan iyo sidda lagu joojin lahaa feyriskaan. U sheeg adinka oo ah waalidiinta iyo dad kale oo waaweyn in ay ku dadaalayaan inaad caruurta dhowreysiin, kana hor tageysiin in ay xanuunsadaan. U sheeg in ay jiraan dhakhaatiir iyo kalkaaliyaal fiican oo caawiya dadka xanuunsada.

6. U sheeg caruurta waxa ay iyagu qaban karaan.

Caruurtu waxa ay ku caawin karaan hakinta faafinta feyriska koronaha, haddii ay si fiican gacmaha isaga dhaqaan oo ay raacaan talooyinka ay hay'aduhu bixiyaan.

Maclumaad ku saabsan Guriga- joogida iyo gooni u noolaashaha/ karantiilka halkaan ka akhri.

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-til-personer-som-er-smittet-eller-har-vart-utsatt-for-smitte/informasjon-om-hjemmekarantene-og-isolasjon-pa-ulike-sprak/>